

# Danielpa Qillqan — Pachak suqta chunka isqonniyuq kaq

*Sut'ikunata Proféticokunata Kicharishpa: Danielpi “Fortaleza” nisqap Simbolismonta Entiynin*

Jeff Pippenger  
2024-03-31

Danielpa chunka hukniyuq qhapaqta chunka hukniyuq capítulo chunka versículonqa, ukhunpi kaq willakuyta hinallataq hawapi kaq willakuytapas “fortaleza” nisqa simiwan huñuchin. Chay ruwasqan tinkuchiyqa Isaíaspa soqta chunka pichqa watayuq profecíanwan, hawapi profeciapi “fortaleza” nisqata Rusia kasqanta reqsichin, hinallataq ukhunpi “fortaleza” nisqata templomanta, maytaq Cristo chay kikin historiapi hatarichin. Hawa fortalezaqa, mayqanpas chunka kinsa hukniyuq versículopi kashan, “santuario de fuerza” nisqawan reqsichisqa, kay pachapi reyta utaq reino-ta sut'ichan. Ukhunpi fortalezaqa, utaq ukhunpi santuario de fuerzaqa, chay templo kashan, maytaq Pactoq Mensajeron tawa chunka soqta watapi hatarichin.

Chay temploq ancha santo kaq cheqninpi (llaqta amachaq wasipi), Diosqa hanaq pachapi tiyashan.

Daniel qillqapi iskay hebreo simi “santuario” nisqaman tukuychaykusqa kanku. Hukninqa “miqdash” nisqanmi, hukninnaq “qodesh” nisqan. “Miqdash”qa huk wakin yupaychana wasi mana cheqaq Diosta yupaychana kaptinpas, utaq Diospa santuarionta, utaq huk sinchi amachakuna cheqtapas niyta atin. “Qodesh” nisqataq Bibliapiqa Diospa santuarionta rikuchinallapaqmi hap'ikusqa. Daniel 11 qillqapa kimsa chunka hukniyuq versículonpi “sinchipa santuarion” (“sanctuary of strength”) nisqa “santuario”qa “miqdash” simimanta tikrasqaqa, chaypi “miqdash”qa Roma llaqtata rikuchin, chaymi Roma paganapas Roma papalpas historiankupi romano kallpapa unanchaqnin. Danielqa iskaynin hebreo simikunata ancha allin yuyaywanmi apaykacharqa. Chay versículokunapi, Adventismoq chawpi sayaynin rumi hinataq kasqankupi, “santuario” nisqa simita tariyku.

Chaymantam huk santo rimashaqa uyarisqani, hinaspataq huk santo nirqan chay rimashaq cierto santoman: “¿Haykaqkamaqmi kanqa chay rikuy, sapa p'unchaw sacrificiomanta, ch'usaqyachiq huch'anchakuymanta, santuario-tawan ejercito-tawan sarusqa kananpaq?” Hinaspataq pay niwarqan: “Iskay waranqa kimsa pachak p'unchawkama; chaymantaqa santuarioqa pichasqa kanqa.” Daniel 8:13, 14.

Iskay iskay versículopim “santuario” nisqa simiman tikrasqa hebreo simiqa “qodesh” nisqanmi, chayqa Diospa santuarionllatan reqsichin. Chunka hukniyuq versículopi, Roma pagana-ta, aswan sut'inchaspa Roma llaqtapi Pantheon templota reqsichispa, “santuario” nisqa simita tarinchik, ichaqa chay versículopiqa hebreo simiqa “miqdash” nisqanmi.

Arí, payqa hatuncharikurqan chay ejércitoq Príncipen kaman; payraykum sapa p'unchaw sacrificio qichusqa karqan, hinaspan santuarionpa kasqan lugar urmachisqa karqan. Daniel

8:11.

Daniel once chunka huk ñiqin tawa-chunka hukniyuq versículopi nisqa “kallpayoq santuariota” sutichasqaqa hebreo simipi “miqdash” nisqanm, chaytaq tupan hebreo simiwan, chaymi chunka huk ñiqin qanchis hinaspa chunka versículokunapi “fortaleza” hina tikrasqa kachkan. Qanchis versículopi uray llaqtap kamachiqnin Roma llaqtaman cheqllata haykurirqa, hanaq llaqtap kamachiqnintataq prisionero hina apakapurqa; imaraykuchus payqa fortalezaman haykurirqa. Ichaqa chunka versículopi hanaq llaqtap kamachiqninqa “fortaleza” nisqamanlla wichariykuq, manam ukhuman haykunchu; imaraykuchus payqa suyuyninpa hinaspa Egiptopa tinku muyuriyninpi sayarqa. Raphia tinku muyuriyninpin qatiq versículopi rimarisqa kanan karqa. Chunka huk ñiqin tawa-chunka hukniyuq versículopi “kallpayoq santuario” nisqaqa “fortaleza”-pa “miqdash” nisqanmi.

Raphiapi lindirupampapi maqanakupa Ukraniapi lindirupampapi maqanakupya rikch’ayninta rikuchin. Chay profétic historiata reqsisqa kananpaq hamut’anapaqmi “uma” nisqaqa reino utaq rey kasqanta, paypa kallpanpa pukllan wasinta kasqanta; ichaqa profecíaqa huk ukhupi cheqaq kayta hinallataq huk hawa cheqaq kaytapas rimarin. Hawa línea nisqapaq “sanctuary of strength” nisqaqa “miqdash” santuario nisqawanmi sut’ichisqa kachkan; ukhupi línea nisqapaq “sanctuary of strength” nisqaqa “qodesh” santuario nisqawanmi sut’ichisqa kachkan.

1844manta 1863kamaqa huk proféticahina historiapa siq’inmi, chaymi pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kasqanta rikuchin. Iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakuna ch’iqchisqa kaynin, norte reinopa contra, 1798 watapi tukukapun; chay hina kikin iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakuna siq’i, sur reinopa contra, 1844 watapi tukukapun. Chay iskay siq’ikunaqa runa kaypa uray naturalezanta hinallataq hanaq naturalezanta reqsichin. Uray naturalezaqa, norte reinowan rikuchisqa kaq, cuerponmi; hanaq naturalezaqaqa umanmi. Umaqa reinopa capitalninmi, hinallataq reymi. Kay rikuchinapaqmi Cristoqa Judáta, sur reinota, akllarqa sutinta churaypaq, capital llaqtataq Jerusalénmi. Jerusalénqa cheqaq kallpapa santuarion kasqa maymi; chay santuario ukhupitaq reypaq trono wasin kan, paymi umakunaq.

Levítico iskay chunka suqtayuppi “qanchis kuti” nisqaqa 1856 watapi qhipa sellay chiqaqsimi karqa, huk unanchata llamkayta tukuchinapaq kallpachaspa. 1844 watamanta 1863 watakama, Cristoqa wiñaypaqmi Divinidadninta runakaywan huñunayta munarqa, ichaqa runakunaqa hatarirqanku.

Chay p’unchaypiqa mana atirqanchu runapa uray naturaleza-ninta tikrayta; chayqa paypa iskay kaq hamuyninpi ruwakunanmi. Chaymantapaq runapa hanaq naturaleza-ninta paypa rikchayninman tikranqa, runakunaq umanta Divinidadpa umanwan huñuchispa. Umanqa reinoq hatun llaqtanmi karqa. Umanqa rey karqa; hinallataq Cristo, Divinidadwan runakaynin huñusqanmanta tikrayta ruwaspa, runakaypa hinaspa Divinidadpa umanta huñun Jerusalén llaqtapi santuario ukhupi, Aswan Santu Lugarpi, maypichus Cristo Taytanwan tiyarin.

Atipaqmanmanmi, paymanmi qomiyta qoysaq ñoqawan kуска tiyaykuchun trono ymanapi; imaynan ñoqapas atipaykurqani, chayhinataq Taytaywan kуска tiyaykusqani paypa trono ninqanpi. Rinriyuq kaqqa, uyariychun Espíritu ima nisqanta iglesiakunaman. Apocalipsis 3:21,

Cristo prometenmi, paykunaqa (Laodicea runakuna), Pay atipakusqan hina atipaqkuna (hinallataq Filadelfia runakuna tukuspa), Paywan kуска tiyachisqa kanqaku hanaq pachapi.

Chaytaqa Cristo Jesúspi ruraran, wañusqakunamanta payta hatarichispa, hanaq pacha cheqakunapi kikinpa paña makinman tiyachispa, ... hinaspataq ñoqanchiktapas kуска hatarichiwanchik, hanaq pacha cheqakunapi Cristo Jesuswan kуска tiyachiwanchik. Efesios 1:20, 2:6.

Ezequielpa iskay k'aspinkunapa huñunakusqanqa (runakayninwan Divinidadwan) hunt'akun Diospa kallpayuq santuarionninpi (qodesh), chay pachallapi kallpayuq pukaraqa (miqdash) riqsichisqa kashan hina sut'ichasqa llave profética kasqanta, mayqinmi t'inkichin iskayninmanta ukhu chhikanpiwan hawapi chhikanpiwan profeciapa siq'inkunata, chaymanta Gabriel hamuspa Danielta entiendachinanpaq imam kananta Diospa llaqtanman chay pachapi sellakuyta rurashaq huk pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa. Cristoqa munarqan kay llamk'ayta hunt'ayta historiapi Milleritakunapa ukhupi, ichaqa llamk'ayqa hark'asqa karqan 1863 watapi hatarikuyninrayku; ichaqa 1844 watamanta 1863 watakama historiaqa manaraq chinkanchu, aswanpas qhiparin huk siqi hina, mayqinmi rikuchin chay munasqa llamk'ayta.

Daniel pusaq chunka hukniyuq kaq kapitulopi chunka kaq versículonmi, chunka hukniyuqmanta chunka pichqayuqkama versículokunapa ukhupiwan hawapiwan willakuyninta entiendenapaq llave nisqa kaqta apamun; chay versículokunam 2014 watapi profecía historiaykuman chayamurqa. Chunka kaq versículonmi 1989 watata reqsichin, chaymi pachak tawqa tawa chunka tawa waranqa akllasqakunapa reformaón kuyuyñinpi pacha tukukuyninqa; ichaqa hinallataqmi chaypi llave kaqta hapin, chaywan 2014 watata sellado historiapi huk waymark kasqanta reqsinapaq.

22 punchaw, octubre killapi, 1844 watapi, Paktopa Kachaqa mana yuyasqa hina hamurqa paypa sayarichisqan temploman. Chay ñanrikch'ana rikuchin 11 punchawta, setiembre killapi, 2001 watapi, maypachachus kimsa kaq angel yapamanta chayamurqa, qanchis kaq trompetapas yapamanta waqyarillayta qallarisqa. Chaymantataq 1840 watamanta 1844 watakama kaq historiapas yapamanta hunt'akunankurqa, imaraykuchus 11 punchawpi, agosto killapi, 1840 watapi uraykamusqa angelqa mana pisipaschu karqa, aswanpas Jesucristo kikinmi karqa, hinaspa paypa llamk'ayninqa kay pachata k'ancharichiy karqa paypa hatun k'anchayninwan.

1840manta 1844kamaqaqa hinallataq September 11, 2001mantapacha qayllamanta hamuq Domingo kamachikuykama sut'inchin, imaynan 1844manta 1863kamaqa September 11, 2001mantapacha qayllamanta hamuq Domingo kamachikuykama sut'inchasqanta hina. Paní Whiteqa 1844 watapa historianta chakatawan tupachin, chakataq iskay historiakunapa rakisqanmi, sapaqnin kimsa wata chuskachayuq, iskayninku hukwan huk allinta tupasqa kanku. Chakataqa sayachinmi ñawpaq historia, 1840pi qallarispa 1844pi tukukuq, hinallataq qhipa historia 1863kama, iskay paralelo historiakuna kasqankuta; iskayninku sellakusqa pacha kasqanta sut'inchanku.

Ñawpaq siq'i 1840 watamanta 1844 watakama rikuchin Filadelfia sutiyuq Advientista runakunaq atipayninta; huk siq'itaq 1844 watamanta 1863 watakama rikuchin Laodicea sutiyuq Advientista runakunaq pantasqankuta. Iskay clase runakunaqa Daniel pusaq chunka kapitulpim rikuchisqa kanku, chaypi Danielqa, pachak tawa chunka tawayoq waranqa sellasqa kasqan tiempopi atipaq yachaq ñusta sipaskunata rikuchispa, mosqoyta rikarqan; ichaqa paywan kashaqkunaqa chay mosqoymanta ayqekurqanku.

Ñawpaq killapa iskay chunka tawayuq p'unchawninpi, ñoqaqa hatun mayu patapi kasharani, chay mayuqa Hiddekel sutiyuqmi. Chaymantataq ñawiykunata oqarispa qhawarirqani, hinaspa qhawarirqani huk runata, linu p'achawan p'achasqa, chay runapa sikiñpi Uphazmanta allin quriwan watasqa. Kurkupas berilo rumi hina karqan, uyanpas llipyaypa rikch'aynin hina, ñawinkunapas nina qhapaq mecha hina, makinkunapas chakinkunapas llump'aq antamanta pulidosqa hina rikurirqan, siminmanta rimayninpa kunkaqapas achka runakunaq kunkaqnin hina karqan. Ñoqa Daniel sapallaymi chay rikuyta rikurirqani; ñoqawan kashaq runakunaqa mana chay rikuyta rikurirqankuchu. Ichaqa paykunaman hatun katkatay urmaykurqan, chayrayku pakakuyta ayqekurqanku. Daniel 10:4–7.

Daniel qanchis kaq capítulo-pi, Daniel waqllaq mikhuq uywakunapa rikch'ayninta rikusqan qhipaman, Gabriel hamuspa chay rikch'ayta sut'incharqan.

Ñuqa Danielqa, sonqoymi llakisqa karqa cuerpoy ukhupi, umaypa rikuykunaqa turbarqa. Chaypi sayaqkunamanta hukman qayllaykurqani, hinaspa tapurqani kay tukuy imakunamanta cheqaqta. Chhaynaqa paymi willawarqa, hinaspa yachachiwarqa kay imakunapa sut'inchayninta. Daniel 7:15, 16.

Danielpa qanchis pusaqniyuq kapituloquepa, Danielqa santuariپی kaq uywakunamanta rikch'ayninta qhawisqanmanta qhipaman, Gabrielta hamuspa rikch'ayninta sut'inchananpaq.

Hinaspanmi, noqaqa, arí Daniel, chay rikuyta rikuspá, sut'inchasqanta mask'arqani; chaypim, qhaway, ñawpaqiypi sayarqa runapa rikch'aynin hina. Hinaspanmi uyariqani runapa siminta Ulai mayu patakunapura, qayaspa nisqanta: Gabriel, kay runata kay rikuyta entiendenanpaq ruraspa. Daniel 8:15, 16.

Daniel qanchis pusaqniyuq t'aqapi, Danielqa Jeremiaspa reqsisqan watakuna yupaymanta unanchasqa kasqanta, hinallataq Moisespa qillqasqankunapi iskay hina rikuchisqa kasqanta—ñakay hina chaymanta Diostaq juramenton hina—entiendekusqan qhipaman, Gabriel hamuspa chay rikch'ayninta sut'inchananpaq.

Hinaspa rimashaspay, mañakushaspay, huchayta huchallikuspay, llaqtay Israelpa huchantapas willakuspay, Diosniy Jehovápa ñawpaqenman ruwakusqayta apaspa Diosniypa ch'uya orqonrayku; arí, hinaspa rimashaspay mañakuypi, qallariyninpi rikurqani chay ricuynipi Gabrielta nisqa qhariqa, utqaylla phawachisqa hamuspa, chayamuwarqa ch'isi ofrendapa horanpi. Hinaqtinmi yachachiwarqa, rimapayawarqa, nispa: Daniel, kunanmi llusqsimusqani qanta yuyayniyoq, unanchayniyoq kananpaq. Daniel 9:20–22.

Chayrayku, kimsa testigokunapi, llapankutaq Daniel qillqamanta, chaypi Gabriel Danielman chunka kaq capitulopi nin: hamusqani qanta entiendenaykipaq imatachus Diospa llaqtanman qhipa

p'unchaykunapi pasanapaq; chayqa Gabrielmi Danielpa rikusqan warmi simi “marah” nisqa, causativa visión nisqata sut'inchashan, chaymanta huk clase runakuna ayqekurqanku.

Kunanqa hamusqani qanman qamta entiendenaykipaq ima pasasqanta llaqtaykikunaman qhipa p'unchaykunapi; chay rikuyqa aswan achka p'unchaykunapaqraqmi kashan. Daniel 10:14.

Danielpa rikusqan musquy, ñiqkunata rakisqa karqan, Cristopa rikurimuyninmanta musquymi karqan, iskay waranqa kimsa pachak watakunamanta musquy, ichaqa chay musquypa warmi rimayninmi karqan. Paktuta apaq Chaskaq hina Cristopa usqhaylla rikurimuyninmanta musquyta unanchasqanmanta yachaymi Danielta (hinallataq Danielwan sut'inchasqa kaqkunatapas) Cristopa rikchayninman tikrarqan. Imaynachus “qhepa p'unchaykunapi Diospa llaqtanman chayan” nisqa, chayqa 1840 watamanta 1844 watakama Milleritakunaq willakuyninwanmi sut'inchasqa kachkan, hinallataq 1844 watamanta 1863 watakama Milleritakunaq willakuyninwanpas. Huk t'apaqa chay musquymanta hatarikuypi ayqekun, huk t'apaqaq ñiqywan Cristota qatikun Aswan Santísimo Cheqaman haykunapaq, paywan kуска hanaq pachapi tiyanankupaq.

Ichaqa Gabriel rikch'ayta rimarichispa, maypichus Diospa qhepa p'unchaykuna llaqtan runakuna Cristoq rikch'ayninman tukuchisqa kanku, chaypi payqa kay pachapa hawa historianta qhawachin. Danielpa Cristomanta rikch'ayninqa Gabrielpa rimarichisqanpi qhawarikuq karqa pachak tawa chunka tawa waranqa sellosqa runakunapa sellosqa pacha historianta, hawa historianta. Gabrielpa rimarichisqanpi 11 septiembre 2001 watapa historianta chayamusqanchik chayqa, versículo dieciséispi domingo ley manaraq hamuqmanta ñawpaqta nisqa historiaqa reqsikuyta atin sapallan yachaypa llawewan, mayqinchus versículo chunkaqpi “fortaleza” nisqawan rikuchisqa kachkan chaywan. 11 septiembre 2001 watapi sapa rikch'aypa rurayninqa qallariq karqa mast'ariyta, muyu muyupi hina.

Hinaspaq Señorpa simin chayamuwarqan, nispa: Runaq churin, ¿ima rimaymi chayqa Israel allpapi kankichikpa, nispanku: “P'unchaykuna unaykama aysakunku, llaqa rikuykunapas mana imapipas tukunku” nispa? Chayrayku paykunata niy: Kayhinatan Señor Dios nin: Kay rimayta tukuchisqayki, manataqmi kutin Israelpi rimayhina apaykachanqankuchu; aswanpas paykunata niy: P'unchaykuna qayllamñan kachkan, sapa rikuyq paqarisqanpas hunt'akunñan. Manañam Israel wasipi kanqachu yanqa rikuy, nitaq misk'i simiwan umalliq watuq kaypas. Ñoqaqa Señor kani; rimasaq, rimasqay simitaq hunt'akapunqa; mana ñataqmi unaychasqachu kanqa. Qankunapa p'unchayninchikpi, awqanakusqa wasi, simita rimasaq, hinaspa chayta rurasaq, nispa Señor Dios nin. Yapamanta Señorpa simin chayamuwarqan, nispa: Runaq churin, qhawariy, Israel wasimanta runakuna ninmi: “Paypa rikusqan rikuyqa achka p'unchaykunapaqmi hamun; karu tiempo-kunamantaqmi willakun” nispa. Chayrayku paykunata niy: Kayhinatan Señor Dios nin: Manam mayqen simiykunapas unaychasqa kanqachuña; aswanpas rimasqay simiqa rurakapunqan, nispa Señor Dios nin. Ezequiel 12:21–28.

Tukuy chay willakuy rimayniyuq muyu-kunamanta, mayqenkunachus huk willakuy rimayniyuq muyu-kunapa ukhupi muyurqanku chay historiapi, kan huk muyu maymantachus qispichisqa yachachiy willakuy qhepa p'unchaykunapi willakuyta yachaqkunaman yachachirqan: chaymi muyu, maywanmi paykunapa wiñay kawsayninku nisqa destino nirqanku, kamachisqa kanqa. Siki

siki hina, chay muyuqa Danielpa rikusqan visión nisqa kananmi, mayqenchus payta Cristo-p rikchayninman tukuchirqa; chaymi chay visión, Diospa llaqtanman qhepa p'unchaykunapi ima pasasqanta reqsichiq.

“Señorqa sut'ita rikuchiwashan, animalpa unanchanqa kamasqa kanqa manaraq gracia p'unchay tukukunankama; imaraykuchus chayqa Diospa llaqtanpaq hatun prueban kananpaqmi, maynenwan wiñay kawsayninpa tukuy destino ninanqa kamachisqa kanqa. Qanpa sayaynikiqa hina mana tupaq kuskanchakuykunawan junt'asqa ch'iqmi, chayrayku aslla runakallan pantachisqa kanqaku.

“Apocalipsis 13 nisqapi kay yachachiyqa sut'inchasqa rikuchisqa kachkan; [Apocalipsis 13:11–17, citado].”

“Kaymi pruebaqa Diospa llaqtan runakuna sellasqa kanankupaq ñawpaqta hap'inqanku. Llapa Diosman cheqaq kasqankuta rikuchiqluna, Paypa kamachikuyninta waqaychaspa, hinaspa llulla sábadota mana chaskispa, Señor Dios Jehovápa unanchan uranpi churakunku, hinaspa kawsaq Diospa sellonta chaskinqaku. Ichaqa hanaq pacha paqarimuq cheqaqta saquespa, domingo sábadota chaskiqlunaqa, bestiapa unanchanta chaskinqaku.” Manuscript Releases, volumen 15, 15.

Pruebata, “uywaqa rikch'ayninpa” prueban nisqa riksiq, iskay rakiyuqmi. Chayqa, profecía yachaq yachachiypaq mañakunmi, “uywaqa rikch'aynin” wiñayninta reqsinanpaq, mayqanpas iglesiatawan estadotawan Estados Unidos llaqtapi huñusqanmanta, domingo ley manaraq hamuqtin. Hinallataqmi, chayqa prueba kaspa, Danielwan rikch'asqa runakunapi icha ayqeqlunapi, “uywaqa rikch'ayninta” utaq Cristopa rikch'ayninta paqarichin. Rakiyqa sayarin imaynachus chay vírgenes nisqakuna “kay hatun visiónta rikunku” Daniel hina, utaq visiónmanta ayqeqlunku chayman hina. Chay hatun visiónta rikuypaq llaveqa “fortaleza” nisqa simipi rikuchisqam.

Qatiq qelqaq qillqapi kay yachayta qatiqkusunchik.

Juanman atiyniyoq angel, Juanman yachachiq, manam huk runallachu karqa, aswanqa Jesucristo kikinmi karqa. Paqayniyuq allpa patapi pañan chakinta churaykuspa, lloq'e chakintataq qochapi sayachisqan, rikuchin imayna ruwanasqanata hatun ch'aqwaypi tukukuynin p'unchaykunapi Satanáswan. Kay sayaynin sut'inchay tukuy kay pachapi llapa atiyininwan kamachikuyninwan qhapaq kasqanta. Chay ch'aqwayqa wiñay p'unchaymanta wiñay p'unchaykama astawan kallpachakuspa, astawan takyaqmi karqa, hinallataq chay hinam kanqa tukukuq rikch'ayninkama, maypachachus tutayay atiqkuna sumaq yachaywan llamk'asqanku aswan pataman chayanqa. Satanás, mana allin runakunawan hukllachasqa, llapa kay pachatawan iglesiakunatapas pantachinqa, cheqaq kayta munakuyta mana chaskiqlunata. Ichaqa chay atiyniyoq angelqa uyariyta mañakun. Hatun qapariyiniyoqwanmi qaparikun. Paq qaparikuyninpa atiyinta kamachikuynintawan rikuchinan tiyan, cheqaq kayta hark'aypaq Satanáswan hukllakuykusqakunaman.

Kay qanchis illapakunapa rimayninkuna rimarisqankumanta qhipaman, Juanman kamachikuy hamun, Danielman hina huch'uy libromanta nisqa kasqanmanta: “Qanchis illapakunapa

rimarisqankuta sellay.” Chaykuna hamuq p’unchawkunapi pasaq ruwaykunamanta kanku, ñawpaqchasqa kasqankuman hina rikuchisqa kanqaku. Danielqa p’unchawkuna tukukuyninpi paypaq rak’isqa cheqanpi sayanqa. Juanqa huch’uy libro kichasqa kasqanta rikun. Chaypim Danielpa willakusqankuna allin cheqanta hap’inku ñawpaq, iskay kaq, kinsa kaq angelkunapa kayninkunapi, kay pachaman qusqakunanpaq. Huch’uy libro kichakuyqa pachamanta willakuy karqa.

“Danielpa qillqankunaqa Apocalipsiswan hukllam kanku. Hukninqa willakuymi; huknintaq rikuchisqam; hukninqa wichqasqa qillqaqmi, huknintaq kichasqa qillqaqmi. Juantaq uyarisqa illapa qaparikuyninkuna rimarisqankuta, ichaqa ama qillqanampaqmi kamachisqa karqa.

“Juanman qusqa sapa k’anchay, qanchis illapakuna nisqapi rimarisqa karqan, huk sut’i rikuchiy karqan ima pasaykunam ñawpaq kaq huk ñiqin angelpa willakuyninwan iskay ñiqin angelpa willakuyninwan uraypi ruwakunqa chaykunamanta.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.